

فهرست فهارس نسخ خطی کتابخانه‌های هند

❖ انتشارات مرکز تحقیقات فارسی رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی
ایران، دهلی نو

- (۱) فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه شعبه تحقیق و اشاعت کشمیر و کتابخانه حمیدیه بهوپال، بهمن ماه ۱۳۶۳ هش / فوریه ۱۹۸۶ م.
- (۲) فهرست نسخه‌های خطی عربی کتابخانه ندوةالعلماء، لکھنو، مردادماه ۱۳۶۵ هش / ذی الحجّہ ۱۴۰۶ ه.
- (۳) فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه ندوةالعلماء، لکھنو، فروردین ماه ۱۳۶۵ هش / آوریل ۱۹۸۶ م.
- (۴) فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه راجه محمودآباد، لکھنو، بهمن ماه ۱۳۶۶ هش / جمادی الثانی ۱۴۰۸ ه.
- (۵) فهرست نسخه‌های خطی و چاپی دیوان حافظ در هند، ترتیب و تنظیم: دکتر شریف حسین قاسمی، دی ماه ۱۳۶۷ هش / جمادی الاول ۱۴۰۹ ه.
- (۶) فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه‌های عمومی و آرشیو پتیالا (پنجاب، هند)، نشر اوّل ۱۳۷۷ هش / ۱۹۹۹ م.
- (۷) فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه انجمن ترقی اردو، دهلی نو، نشر اوّل ۱۳۷۷ هش / ۱۹۹۹ م.
- (۸) فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه کتابخانه عمومی هرדיال، دهلی، نشر اوّل ۱۳۷۷ هش / ۱۹۹۹ م.

۹) فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه جامعه همدرد، تغلق‌آباد، دهلى‌نو،
نشر اوّل زمستان ۱۳۷۷ هش/۱۹۹۹ م.

۱۰) فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه جامعه ملیّه اسلامیه، دهلى‌نو، نشر
اوّل ۱۳۷۷ هش/۱۹۹۹ م.

❖ فهرست نسخ خطی منتشر شده و در دست انتشار توسعه مرکز میکروفیلم نور، دهلى

۱. فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه رضا رامپور، جلد اوّل، دوم و سوم،
شامل معرفی ۵,۵۰۰ نسخه فارسی با همکاری کتابخانه رضا رامپور - رامپور.
۲. فهرست نسخه‌های خطی فارسی و عربی، جلد اوّل (بهزبان فارسی) کتابخانه
مولانا آزاد دانشگاه اسلامی علیگرہ شامل معرفی ۲۰۳۵ نسخه.
۳. فهرست نسخه‌های خطی فارسی و عربی، جلد دوم (بهزبان فارسی) بخش
تاریخ و کتابخانه مولانا آزاد دانشگاه اسلامی علیگرہ، شامل معرفی ۷۰۰ نسخه.
۴. فهرست نسخه‌های خطی فارسی و عربی، جلد اوّل (بهزبان انگلیسی) کتابخانه
مولانا آزاد دانشگاه اسلامی علیگرہ.
۵. فهرست نسخه‌های خطی فارسی و عربی، جلد دوم، (بهزبان انگلیسی) بخش
تاریخ و کتابخانه مولانا آزاد دانشگاه اسلامی علیگرہ.
۶. فهرست نسخه‌های خطی فارسی و عربی، جلد سوم (بهزبان فارسی) کتابخانه
حکیم ظل الرحمن (آکادمی ابن‌سینا) علیگرہ شامل معرفی ۲۹۰ نسخه.
۷. فهرست میکروفیلم نسخه‌های خطی فارسی و عربی، کتابخانه‌های گجرات
شامل کتابخانه عالیه مهدویه، کتابخانه عالیه چشتیه و کتابخانه درگاه پیر محمد
شاه، فارسی، بهکوشش مرکز میکروفیلم نور.
۸. فهرست میکروفیلم نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه رضارامپور (جلد سوم)،
شامل معرفی ۱۵۰۰ نسخه تألیفات شیعه در این کتابخانه، در دست اقدام.

۹. فهرست میکروفیلم نسخه‌های خطی کتابخانه راجه محمود آباد، لکهنو، شامل معرفی ۸۰۰ نسخه خطی عربی و فارسی.
۱۰. فهرست میکروفیلم نسخه‌های خطی کتابخانه جامعه همدرد، دهلی.
۱۱. فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه مرقل الله خان، علیگرہ، در دست اقدام.
۱۲. فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه شاه ابوالخیر، دهلی، در دست اقدام.
۱۳. فهرست انگلیسی میکروفیلم نسخه‌های خطی کتابخانه جامعه همدرد، دهلی نو، در دست اقدام.

❖ فهرست میکروفیلم‌های نسخ خطی هند موجود در مرکز میکروفیلم نور

- کتابخانه ناصریّه (صاحب عبقات)، لکهنو (فهرست این کتابخانه که یکی از آثار جاودانه تاریخ فرنگ اسلامی در قرن نوزدهم هجری در شمال هند است بهزودی منتشر خواهد شد).
- کتابخانه مدرسه و جامعه سلطانیّه، لکهنو (فهرست مخطوطات این کتابخانه با نام کتابخانه مرحوم سید ابوالحسن معروف به «ابو صاحب» آماده نشر است).
- کتابخانه مدرسة الوعظین، لکهنو.
- کتابخانه راجه محمود آباد (وقف آستان قدس)، لکهنو (فهرست نسخ خطی این کتابخانه شامل معرفی چهار هزار نسخه عربی و فارسی از سوی مرکز تحقیقات فارسی چاپ و انتشار یافته است).
- کتابخانه دارالدّرودة العلماء، لکهنو (فهرست نسخ خطی این کتابخانه در دو جلد فارسی و عربی شامل معرفی پنج هزار نسخه خطی از سوی مرکز تحقیقات فارسی به چاپ رسیده).
- کتابخانه درگاه پیر محمد شاه، احمدآباد، گجرات (فهرست نسخ خطی عربی و فارسی این کتابخانه در ۷ جلد به زبان اردو از طرف کتابخانه انتشار یافته است).

همچنین فهرست میکروفیلم‌های این کتابخانه در مجموعه فهرست میکروفیلم نسخه‌های خطی کتابخانه‌های گجرات آماده چاپ است).

-۷- کتابخانه درگاه عالیه چشتیه، احمدآباد، گجرات (فهرست میکروفیلم‌های این کتابخانه شامل در مجموعه «فهرست میکروفیلم نسخه‌های خطی کتابخانه‌های گجرات آماده چاپ است»).

-۸- کتابخانه درگاه عالیه مهدویه پالمپور، گجرات (فهرست میکروفیلم‌های این کتابخانه در مجموعه فهرست میکروفیلم‌های نسخه‌های خطی کتابخانه در حقیقت این مجموعه بزرگترین مجموعه در زمینه مهدویت و موعود عالم بهشمار می‌آید).

-۹- کتابخانه مولانا آزاد دانشگاه اسلامی علیگر، دو جلد، به زبان‌های انگلیسی و فارسی.

-۱۰- کتابخانه نواب مزمل الله خان، علیگر (آماده چاپ).

-۱۱- کتابخانه جامعه همدرد، دهلی (شامل معرفی نسخه آماده چاپ است).

-۱۲- کتابخانه آصفیه، حیدرآباد.

-۱۳- کتابخانه خانقاہ شاه ابوالخیر، دهلی (شامل معرفی نسخه آماده چاپ است).

-۱۴- کتابخانه موزه سalar جنگ، حیدرآباد.

-۱۵- کتابخانه بخش تاریخ پیشرفتہ دانشگاه اسلامی علیگر (فهرست میکروفیلم‌های بخش تاریخ پیشرفتہ دانشگاه اسلامی با عنوان جلد دوم فهرست میکروفیلم نسخه‌های خطی علیگر).

❖ فهرس کتب خطی در هند منتشر شده توسط کتابخانه‌ها و مؤسسات گوناگون

۱. فهرست کتب عربی، فارسی و اردو، کتابخانه آصفیه سرکار عالی، حیدرآباد (جلد ۱، ۱۳۳۲ هـ ص ۳۹۹، جلد ۲، ۱۳۵۷ هـ ص ۶۲۴، جلد ۳، ۱۳۴۷ هـ، ص ۷۶۰، جلد ۴، ۱۳۵۵ هـ ص ۷۰۸).

۲. فهرست تشریحی مخطوطات فارسی، کتابخانه انجمن ترقی اردو، علیگرہ، هند، ۱۹۵۱ م.
۳. فهرست کتب، عثمانیه کتابخانه، بمبئی، ص ۹۶.
۴. فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه‌های بمبئی، مدرسه محمدیه، مسجد جامع، بمبئی، مرکز تحقیقات مهاتما گاندی، مرکز تحقیقات اردو، انجمن اسلام، مؤذن چترپتی شیواجی مهاراج وستو (پرنس آوویلز)، خانه فرهنگ جمهوری اسلامی ایران، بمبئی، ص ۳۰۲.
۵. تعارف مخطوطات، کتابخانه دارالعلوم دیوبند، جلد اول، ۱۳۹۰ ه، ص ۲۸۴.
جلد دوم، ۱۳۹۳ ه، ص ۲۹۶.
۶. فهرست نسخ خطی فارسی، مسمی به مرآۃالعلوم خدابخش اوریتل پیلک لائبریری، بانکی پور، پتنه، ۱۹۲۵ م، جلد اول، ص ۲۷۹، جلد دوم، ۱۹۴۲ م، ص ۱۷۷، جلد سوم، ۱۹۶۷ م، ص ۲۹۵.
۷. فهرست نمایشگاه مخطوطات و نوادرات، کتابخانه دانشگاه اسلامی علیگرہ، گردآورنده مختارالدین احمد، ۱۹۵۳ م، ص ۳۲.
۸. فهرست مخطوطات ریسرچ لائبریری شعبه عربی فارسی مخطوطات، مرکز مطالعات آسیای مرکزی، دانشگاه کشمیر، سرینگر، ۱۹۸۹ م، ص ۱۷۷.
۹. فهرست نسخه‌های خطی فارسی و عربی، (دستنویس) مرکز مطالعات آسیای مرکزی، دانشگاه کشمیر، سرینگر، ۱۹۸۲ م، ص ۹۹.
۱۰. تصوّف در شبه قاره (تصوّف بر صغیر مین) (اردو)، خدابخش اوریتل پیلک لائبریری، پتنه، ۱۹۹۲ م، ص ۲۳۸.
۱۱. یادداشت حکیم سید شمس‌الله قادری ماهر آثار قدیمه بر مخطوطات تاریخی، مخزونه کتابخانه نواب صدریار جنگ بهادر مولانا حبیب‌الرحمٰن خان شروانی، علیگرہ، ۱۹۳۹ م، ص ۲۳.
۱۲. فهرست کتب عربی، فارسی و اردو، پیلک لائبریری، الہ آباد، ۱۹۲۷ م، ص ۱۹۴.

۱۳. فهرست کتب مخطوطات و مطبوعات عربی و فارسی (اردو)، نیشنل بُکدپو، امروہ، مرادآباد، هند، ۱۹۷۳ م، ص ۶۴.
۱۴. فهرست مخطوطات خانقاہ منعمیه (اردو)، گیا، (بھارکی خانقاہوں میں فارسی عربی اردو مخطوطات، خانقاہ منعمیه (گا) کے مخطوطات کی توضیحی فہرست) گرداؤرنده دکتر عطا خورشید، خدا بخش اوریتيل پبلک لائبریری، پتنہ، ۱۹۹۳ ی، ص ۱۰۹.
۱۵. میراث خطیٰ ما در کتابخانہ خدابخش (بہ زبان انگلیسی)، جلد اول شاعران فارسی زبان از فردوسی تا حافظ، ۱۹۶۱ م.
۱۶. همان، ج ۲، دواؤین شعرای زبان فارسی.
۱۷. همان، ج ۳، دواؤین شعرای زبان فارسی.
۱۸. همان، ج ۴، طب.
۱۹. همان، ج ۵، حدیث.
۲۰. همان، ج ۶، تاریخ.
۲۱. همان، ج ۷، تاریخ هند.
۲۲. همان، ج ۸، تذکرہ و قصص.
۲۳. همان، ج ۹، لسانیات و سائنس.
۲۴. همان، ج ۱۰، دینیات.
۲۵. همان، ج ۱۱، علوم (سائنس) و فنون.
۲۶. همان، ج ۱۲، تذکرہ.
۲۷. همان، ج ۱۳، تصوّف.
۲۸. همان، ج ۱۴، تفسیر، حدیث، فقه، دینیات و مناظرہ.
۲۹. همان، ج ۱۵، تاریخ.
۳۰. همان، ج ۱۶، تصوّف، ادعیہ، هندوشناسی و تاریخ مذاہب.

۳۱. همان، ج ۱۷، مجامیع.
۳۲. همان، ج ۱۸، قرآنیات.
۳۳. همان، ج ۱۹، اصول فقه و فقهه.
۳۴. همان، ج ۲۰، لسانیات.
۳۵. همان، ج ۲۱، دایرةالمعارف و فلسفه.
۳۶. همان، ج ۲۲، سائینس.
۳۷. همان، ج ۲۳، ادب: نظم و نثر.
۳۸. همان، ج ۲۴، ادعیه و اخلاقیات.
۳۹. همان، ج ۲۵، عربی المجامیع.
۴۰. همان، ج ۲۶، عربی المجامیع.
۴۱. همان، ج ۲۷، عربی المجامیع.
۴۲. همان، ج ۲۸، عربی المجامیع.
۴۳. همان، ج ۲۹، قرآنیات.
۴۴. همان، ج ۳۰، حدیث.
۴۵. همان، ج ۳۱، فارسی شاعری.
۴۶. همان، ج ۳۲، دایرةالمعارف، طبیعت، فلسفه و اخلاقیات.
۴۷. همان، ج ۳۳، اصول فقه و فقهه.
۴۸. همان، ج ۳۴، اصول فقه و علم الفرائض.
۴۹. همان، ج ۳۵، حدیث.
۵۰. همان، ج ۳۶، قرآنیات.
۵۱. فهرست نسخ خطی شاه ابوالخیر، گردآورنده ابوالحسن فاروقی، دهلی.

۵۲. قصر علم فهرست کتابخانه تونک، گردآورنده صاحبزاده شوکت علی خان، راجستان، هند.
۵۳. خزینة المخطوطات، جلد اول (فارسی، عربی، اردو)، ۱۹۸۵ م.
۵۴. همان، جلد دوم (فارسی، عربی، اردو)، ۱۹۸۵ م.
۵۵. همان، جلد سوم فارسی، عربی، اردو، ۳۹۲ نسخ، ۱۹۸۵ م.
۵۶. فهرست نسخ خطی عربی و فارسی، ۸ جلد، کتابخانه درگاه پیرمحمد شاه، احمدآباد، گجرات.
۵۷. فهرست نسخه‌های خطی فارسی و عربی، چند جلد، کتابخانه مولانا آزاد، دانشگاه اسلامی علیگره.
۵۸. فهرست نسخ خطی کتابخانه و موزه سالار جنگ، محتوی بر ۴۵۳ نسخ خطی، تاریخ (به زبان انگلیسی) حیدرآباد
۵۹. همان، جلد دوم، محتوی بر ۱۹۹ نسخ خطی، تذکره، جغرافیا و سیاحت.
۶۰. همان، جلد سوم، محتوی بر ۴۴۶ نسخ خطی، قصص، انشاء، بلاغت و معما.
۶۱. همان، جلد چهارم، محتوی بر ۵۴۶ نسخ خطی، ادب نظم (از ابتدا تا سنه ۹۰۰ هجری) فردوسی تا جامی.
۶۲. همان، جلد پنجم، محتوی بر ۶۳۳ نسخ خطی، ادب نظم، (از ۹۰۱ تا اختتام مکتبی تانیر متوفی بعد از ۱۹۱۴/۱۳۲۲).
۶۳. همان، جلد ششم، محتوی بر ۱۲۳ نسخ خطی، تألیفات شعرای مختلف سفینه، بیاض و چنگ.
۶۴. همان، جلد هفتم محتوی بر ۶۲۷ مخطوطات، تجوید، تفسیر، حدیث، فقه، عقاید.
۶۵. همان، جلد هشتم، محتوی بر ۴۶۲ نسخ خطی، ادعیه، تصوّف و تاریخ مذاهب.

۶۶. همان، جلد هشتم (عربی)، محتوی بر ۲۰۶ نسخ خطی، علم الحساب، علم الفلك، علم النجوم، علم الطب، تاريخ طبیعی و الكیمیا القديمه.
۶۷. همان، جلد نهم، محتوی بر ۴۳۸ نسخ خطی، قاموس الاعلام، فلسفه، منطق، اخلاق، قانون، لغت علم نجوم و ریاضی.
۶۸. فهرست نسخه خطی کتابخانه نذیریه، پهاتک حبس خان (به زبان اردو)، گردآورنده: محمد المهدی جعفری، دهلي، ص ۳۰۵.
۶۹. نسخه‌های خطی در هند آشیو ملی، (به زبان انگلیسی) دهلی نو، ۱۹۶۴ م، ص ۱۱۳.
۷۰. محبوب الالباب فی تعريف الكتب و الكتاب، کتابخانه خدابخش، پتنه، ۱۹۹۱ م.

❖ فهرست نسخ خطی هند چاپ شده در ایران

- (۱) فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه مظہرالعلوم (بنارس، هند) به کوشش سید صادق حسینی اشکوری، مجمع ذخایر اسلامی ایران، قم.
- (۲) فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه ممتازالعلماء (لکنھو، هند) با گزارشی از خاندان علمی غفران‌ماب، به کوشش سید صادق حسینی اشکوری، مجمع ذخایر اسلامی ایران، قم.
- (۳) فهرستواره نسخه‌های خطی: خانقاہ مجییہ (پتنا، هند): همراه با مقدمه‌ای مبسوط از سنگ‌های مزارات سلسله قادریه، مجییہ در باغ... به کوشش سید صادق حسینی اشکوری، مجمع ذخایر اسلامی ایران، قم.

❖ کتب نسخ خطی مرکز تحقیقات فارسی

۱. عصمت‌نامه یا داستان لورک و مینا (زبان فارسی)، مؤلف ویشنو شرمان، مصحح آقای پروفسور سید امیر حسن عابدی، آبان‌ماه ۱۳۶۴ ه ش/ صفرالمظفر ۱۴۰۶ ه.

۲. **غزلهای حافظ** (براساس نسخه مؤرخ ۸۱۳ هجری) (زبان فارسی)، مؤلف شمس الدین محمد حافظ شیرازی، مصحح آقای پروفسور نذیر احمد، دیماه ۱۳۶۷ هش/جمادی الاول ۱۴۰۹ ه.
۳. **دیوان حافظ** (براساس نسخه مؤرخ ۸۱۸ هجری)، مؤلف شمس الدین محمد حافظ شیرازی، مصحح آقای پروفسور نذیر احمد، دیماه ۱۳۶۷ هش/جمادی الاول ۱۴۰۹ ه.
۴. **شاه محمد اجمل الله‌آبادی و ادب فارسی** (زبان فارسی)، دکتر اختر مهدی، ۱۹۹۲ م.
۵. دریای اسمار، ترجمه فارسی «کتاب سرّت ساگر» از مصطفی خالقداد عباسی، تصحیح استاد عابدی و تارا چند؛ چاپ با همکاری دانشگاه اسلامی علیگره بهمنماه ۱۳۷۵ هش/فوریه ۱۹۹۷ م.
۶. **تاریخ شاه شجاعی** (زبان فارسی)، تألیف میر محمد معصوم بن حسن صالح (سدۀ یازدهم هجری)، مقدمه و تصحیح: دکتر سید محمد یونس جعفری، اسفند ۱۳۸۵ هش/مارس ۲۰۰۷ م.
۷. **چهار چمن** (زبان فارسی)، تألیف چندریهان برهمن (سدۀ یازدهم هجری)، مقدمه و تصحیح: دکتر سید محمد یونس جعفری، اسفند ۱۳۸۵ هش/مارس ۲۰۰۷ م.
۸. **تذکرة طور معنى** (زبان فارسی)، مؤلف منشی احمد حسین سحر کاکوروی (سدۀ سیزدهم هجری)، مقدمه و تصحیح و تعلیق: دکتر رئیس احمد نعمانی، اسفند ۱۳۸۵ هش/مارس ۲۰۰۷ م.
۹. **تاج المآثر** (زبان فارسی)، تألیف تاج الدین حسن نظامی (سدۀ ششم و هفتم هجری)، مقدمه و تصحیح و تتفییح: پروفسور سید امیر حسن عابدی، تیرماه ۱۳۸۷ هش/جولای ۲۰۰۸ م.

❖ آثار منتشر شده در زمینه نسخ خطی توسط مرکز میکروفیلم نور - دهلي

- ۱) وجوه القرآن، ابوعبدالرحمن اسماعيل بن احمد الحيري النيسابوري (تأليف قرن پنجم).
- ۲) قاضى نورالله شوشتري، دکتر مهدی خواجه پيرى (سال تاليف: ۱۳۷۵ ه).
- ۳) احسن الانتخاب فى ذكر معيشة سيدنا ابي تراب، اردو.
- ۴) خصائص مرتضويه، عربي، اردو.
- ۵) مناقب المرتضى من مواهب المصطفى، عربي، اردو.
- ۶) المقصد الجلى فى مسند العلى، عربي، اردو.

❖ ENGLISH CATALOGUES

1. **The Persian Manuscripts** in the British Museum, Vo. III.
2. **Concise Descriptive Catalogue of the Persian Manuscripts** in the Curzon Collection, Asiatic Society of Bengal, 1926.
3. **Concise Descriptive Catalogue of the Persian Manuscripts** in the Collection of the Asiatic Society of Bengal. First & Second Supplement, 1928.
4. **A Catalogue of the Arabic, Persian & Hindustani MSS.** Libraries of the king of Oudh, by: A. Sprenger, M.D. Vol. I. 1854.
5. **Catalogue of Persian MSS.** In Buhar Collection Vol. I, National Library Clacutta, 1982.
6. **Catalogue of the Persian Manuscripts** in the British Museum, Vol. I, 1966.
7. **The Persian, Urdu & Arabic Manuscripts** in the Dacca University, Libraries, Vol. I.
8. **List of Arabic & Persian Manuscripts**, Collection of Asiatic Society, During 1903-1907.
9. **List of Arabic & Persian Manuscripts** during 1903-1907 & 1908-1910, Collection of Asiatic Society.
10. **Catalogue of the Arabic, Persian & Urdu Manuscripts** in the Hyderabad Museum. 1953.

11. **Catalogue of Persian Manuscripts** in the B.H.U. Library.
12. **A Descriptive Catalogue of Oriental Manuscripts** in Delhi University Library, 1964.
13. **Catalogue of the Oriental Manuscripts** in the Lucknow, University, Library, 1951.
14. **A Supplement to the Catalogue of th Persian and Arabic Manuscripts** of B.J. Institute Museum, Part III, 1989.
15. **Catalogue of Manuscripts in Maulana Azad Library Aligarh Muslim University**, Aligarh. Vol. I, Habibganj Collection (Persian) Part I, Poetry, compiled by M.H. Razvi and M.H. Qaisar, published by Maulana Azad Library, Aligarh, 1981.
16. **Catalogue of Manuscripts in Maulana Azad Library, Aligarh Muslim University**, Aligarh. Vol. I, Part II, Habibganj Collection (Persian), History of Islamic Science, Bibliography etc. compiled by M.H. Razvi and M.H. Qaisar Amrohvi, Maulana Azad Library, Aligarh, 1985.
17. **Catalogue of the Persian Manuscripts in Maulana Azad Library Aligarh Muslim University**, Aligarh. Prepared by Athar Abbas Rizvi and Mukhtaruddin Ahmad, Aligarh Muslim University, Aligarh, 1969.
18. **Catalogue of Persian Manuscripts**, Vol. III, Bibliography, Geography and Travels, Salar Jang Museum and Library, Hyderabad.
19. **Title Index of Catalogues of Arabic, Persian and Urdu Manuscripts**, Vol. I to VII, edited by Mohaiuddin Bambaywala, Mohammed Yusuf Vohra, Hazrat Pirmohammed Shah Library and Research Centre, Ahmadabad, 2003.
20. **A Concise Descriptive Catalogue of the Persian Manuscripts in the Salar Jang Museum and Library**, Vol. XI, the Arts, Agriculture, compiled by Maulana Al-Haj Muhammad Ashraf, director Salar Jang Museum and Library, Hyderabad, 1997.
21. **Catalogue of Persian Manuscripts** Vol. X, Medicines and Veterinary, compiled by Maulana Haji Muhammad Ashraf, director Salar Jang Museum, Hyderabad, 1991.
22. **Catalogue of the Persian Manuscripts**, Vol. IX, Encyclopedias Philosophy, Law etc., complied by Maulana Haji Muhammad Ashraf, director Salar Jang Museum and Library, Hyderabad, 1988.

23. **Catalogue of the Persian Manuscripts**, Vol. VIII, Islamic Theology, compiled by Haji Muhammad Ashraf, director Salar Jang Museum and Library, Hyderabad, 1983.
24. **Catalogue of the Arabic Manuscripts**, Vol. VIII, on Mathematics, Astronomy, compiled by Maulana Al-Haji Muhammad Ashraf, director Salar Jang Museum and Library, Hyderabad, 2000.
25. **Catalogue of the Arabic Manuscripts**, Vol. VI, Encyclopedia, Philosophy, Logic and Ethic, compiled by Maulana Haji Muhammad Ashraf, director Salar Jang Museum and Library, Hyderabad, 1989.
26. **Catalogue of the Arabic Manuscripts**, Vol. V, Prayers and Sufism, compiled by Maulana Haji Muhammad Ashraf, director Salar Jang Museum and library, Hyderabad, 1986.
27. **Catalogue of the Arabic Manuscripts**, Vol. IV, Islamic Theology (Shiite), compiled by Maulana Haji Muhammad Ashraf, director Salar Jang Museum and library, Hyderabad, 1981.
28. **A Catalogue of the Manuscripts in the Salar Jang Collection**, Vol. I, on Philosophy, Logic, Theology, etc., compiled by M. Nizamuddin, published by the order of the committee & printed at the Dairatul Ma‘arif, Osmania Press, Hyderabad, 1957.
29. **Catalogue of the Arabic Manuscripts**, Qur’anic Science and Science of Tradition, Vol. I, by Shaukat Ali Khan, Arabic & Persian Research Institute Rajasthan, Tonk , 1980.
30. **Catalogue of the Arabic Manuscripts**, Prayers, Theology, Usul-ul Fiqh, Polemics, Dialectics, Al-Fiqh & Law of Inheritance, Vol. II, by Shaukat Ali Khan, Arabic & Persian Research Institute Rajasthan, Tonk , 1983.
31. **Descriptive Catalogue of the Arabic, Persian and Urdu Manuscripts in the Arabic and Persian Research Institute Rajasthan, Tonk**, Vol. III, prepared by Maulana Muhammad Imran Khan, Arabic and Persian Research Institute Rajasthan, Tonk, 1985.
32. **A Descriptive Catalogue of the Persian Manuscripts**, Vol. I, History, Biography, Geography etc., by Shaukat Ali Khan, Arabic & Persian Research Institute Rajasthan, Tonk, 1987.
33. **Catalogue of Arabic Manuscripts in Tabular Form in the Collection of the Asiatic Society of Bengal**, Vol. I, prepared by K.M. Maitra, edited by M.S. Khan, the Asiatic Society, Calcutta, 1980.

34. **Catalogue of Arabic Manuscripts in Reza Library, Rampur**, Vol. I, Quranic Science & the Science of Traditions, prepared by Imtiyaz Ali Arshi, Rampur, Raza Library Trust, 1963.
35. **A Catalogue of the Arabic Manuscripts in the Salar Jang Museum & Library**, Vol. II, the Glorious Qur'an and its parts, compiled by Muhammad Ashraf, director Salar Jang Museum and Library, Hyderabad, 1962.
36. **Catalogue of Arabic Manuscripts in the Collection of the Royal Asiatic Society of Bengal**, prepared by Wladimir Ivanow, the Royal Asiatic Society of Bengal, Calcutta, 1939.
37. **Catalogue of Persian Manuscripts of J.N. Sarkar Collection**, by S.M. Hasan, National Library, Calcutta, 1972.
38. **Catalogue of Persian Manuscripts in Buhar Collection**, by Maulvi Qasim Hasir Radavi, National Library, Belvedere, Calcutta, 1982.
39. **Descriptive Catalogue of Arabic Manuscripts of Habibganj Collection**, Vol. III, prepared by M.H. Qaisar, Aligarh Muslim University, Aligarh, 1993.
40. **The contribution of Indo-Pakistan to Arabic Literature**, by M.G. Zubaid Ahmad, S.H. Muhammad Ashraf, Kashmir, 1945.
41. **Catalogue of Books of the Fort William College Collection in the National Archives of India Library**, edited Dr. R.K. Perti, National Archives of India, New Delhi, 1984. (typed).